

Nr 144.

Av herr Nilsson i Bästekille m. fl., om ökat anslag till bidrag till
Föreningen för växtförädling av fruktträd.

Föreningen för växtförädling av fruktträd, vilken bildades år 1941, har alltsedan budgetåret 1945/46 å riksstaten anvisats bidrag för sin verksamhet. För vardera av budgetåren 1945/46 och 1946/47 anvisades sålunda kronor 12 000 och för vardera av 1947/48 och 1948/49 kronor 25 000.

För verksamhetens bedrivande under kalenderåret 1949 har föreningens styrelse i en den 28 juli 1948 daterad och till Konungen ställd ansökan hemställt om en höjning av anslaget till kronor 60 000 att utgå för budgetåret 1949/50. Såväl kungl. lantbruksstyrelsen som styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök, vilka anbefallts yttra sig i ärendet, ha tillstyrkt den begärda höjningen och ha därjämte lämnat kraftig motivering för sitt ställningstagande. Lantbruksstyrelsens yttrande, vilket särskilt tager fasta på de nya resurser föreningen erhållit genom sin nya institutionsbyggnad och önskvärdheten av att förädlingsarbetena nu kunna drivas med all kraft, har av departementschefen citerats i statsverkspropositionen. Ur lantbrukshögskolans remissutlåtande, vilket däremot icke närmare refererats i propositionen, må följande förtjäna här återges: »Föreningens arbete synes böra bedömas mot bakgrunden av den ur folkhälsans synpunkt glädjande ökningen av fruktkonsumtionen inom landet och önskvärdheten ur handelspolitisk synpunkt av att den inhemska fruktproduktionen samtidigt ökas. Fruktodlingen torde ha möjlighet att utvecklas till en betydande produktionsgren inom speciellt det syd- och mellansvenska småbruket. Föreningen har bland annat i sina framställda tetraploida äppelsorter, vilkas antal uppgår till omkring 200, ett mycket gott utgångsmaterial för förädling i riktning mot ökad frosthärdighet, ökad lagringsduglighet och ökad vitaminhalt. Bland olika arbeten, som upptagits av föreningen, må särskilt omnämnas undersökningarna i avsikt att erhålla fruktsorter och grundstamsmaterial med ökad frosthärdighet. Det må i detta sammanhang framhållas, att Sveriges pomologiska förening har beräknat, att under de stränga vintrarna 1939—42 icke mindre än 20 procent av landets fruktträdsmaterial gått till spillo. Undersökningarna synas efter hand även kunna leda till att nordgränsen för fruktodlingen kan höjas. Det må vidare anmärkas, att föreningen genom sin moderna kylanläggning har goda möjligheter att inom det nu nämnda viktiga arbetsområdet göra betydande insatser. Den företedda över-

sikten över föreningens ekonomi giver vid handen, att — om verksamheten skall kunna uppehållas på nuvarande nivå och om dess av Kristianstads läns hushållningssällskap till förfogande ställda dispositionsfond icke skall inom kort helt förbrukas — en ökning av föreningens inkomster är nödvändig. Med hänsyn till karaktären av föreningens arbete torde det icke vara omotiverat, att denna ökning bestrides genom ökat statsanslag. Under åberopande av vad ovan anförts får styrelsen livligt tillstyrka, att statsbidraget till Föreningen för växtförädling av fruktträd för budgetåret 1949/50 höjes från 25 000 till 60 000 kronor.»

I Kungl. Maj:ts proposition har emellertid endast upptagits ett anslags-
 äskande av kronor 25 000 för budgetåret 1949/50.

Det råder intet tvivel om att växtförädlingsarbetet har en fundamental betydelse för den svenska fruktodlingens framtid. Särskilt gäller detta arbetena på framställande av ett mera härdigt och odlingssäkert material av såväl ädelsorter som grundstammar för landets olika delar samt lagringsdugliga sorter av senare mognad, vilka möjliggöra en jämnare fördelning av frukttillgången under konsumtionsåret än som nu är förhållandet. Då arbetena vid Balsgård såväl vetenskapligt som praktiskt redan kunna sägas i sällsynt hög grad lovande och då vidare en mycket ändamålsenlig utrustning står till institutionens förfogande till ett sammanlagt värde av över en miljon kronor, vilken helt bekostats av enskilda, anse vi det synnerligen olyckligt, om arbetet nu skulle nedskäras och hämmas genom brist på driftmedel.

Skall växtförädlingen kunna uppnå resultat inom rimlig tid, måste tvärtom all kraft insättas i arbetet och de till buds stående möjligheterna till fulla utnyttjas. Med hänsyn ej minst till fruktodlingens betydelse för annars mindre bärkraftiga småbruk samt möjligheterna till en utvidgning av odlingen norrut vid tillgång på härdiga sorter, anse vi det som en viktig allmän angelägenhet, att institutionens verksamhet stödes genom ett tillräckligt statsanslag.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte såsom bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 60 000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1949.

Jöns Nilsson
i Båstekille.

Nils Persson
i Svensköp.

Filip Kristensson
i Osby.

Ernst V. Staxäng.

Edvard Mårtensson.

Eric Nilsson
i Svalöv.

Per Svensson
i Stenkyrka.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Einar Hæggbloom.